

RADA EUROPEJSKA
24–25 października 2013 r.

Część I zawierająca punkty 1–18 oraz część III zawierająca punkty 32–43 zostały przyjęte przez Radę Europejską w dniu 24 października.

Oznaki ożywienia gospodarczego są widoczne, ale UE musi kontynuować swoje starania na rzecz zwiększania potencjału wzrostu gospodarczego, intensyfikowania tworzenia miejsc pracy i pobudzania europejskiej konkurencyjności. Dzisiaj Rada Europejska skoncentrowała się na gospodarce cyfrowej, innowacjach i usługach. Obszary te charakteryzuje szczególny potencjał w zakresie wzrostu gospodarczego i miejsc pracy, który musi zostać szybko zaktywowany. Rada Europejska udzieliła konkretnych wskazówek służących pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału.

Rada Europejska przyjrzała się także różnym obszarom polityki gospodarczej i społecznej. Podsumowała wdrażanie inicjatyw podjętych w czerwcu w zakresie walki z bezrobociem młodzieży i finansowania gospodarki, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw, oraz uzgodniła dodatkowe środki. Nadała nowy impet kwestii lepszego stanowienia prawa.

Rada Europejska przeprowadziła pogłębione dyskusje na temat ukończenia tworzenia unii gospodarczej i walutowej. Skupiła się w szczególności na wzmocnionej koordynacji polityki gospodarczej, uwydatnieniu wymiaru społecznego unii gospodarczej i walutowej oraz ukończeniu tworzenia unii bankowej. Zgodnie z tym, co postanowiła w czerwcu, Rada Europejska powróci do wszystkich tych elementów w grudniu z zamiarem podjęcia decyzji.

Rada Europejska oczekuje na szczyt Partnerstwa Wschodniego, który odbędzie się w Wilnie, w dniach 28 i 29 listopada 2013 r.

Rada Europejska wyraziła głęboki smutek w związku z niedawnymi tragicznymi wydarzeniami na Morzu Śródziemnym, w których setki ludzi straciło życie, i postanowiła nasilić działania Unii, tak aby zapobiec powtórzeniu się takich tragedii w przyszłości.

I. GOSPODARKA CYFROWA, INNOWACJE I USŁUGI

1. Silna gospodarka cyfrowa ma podstawowe znaczenie dla wzrostu gospodarczego i konkurencyjności Europy w zglobalizowanym świecie. W tym celu trzeba dołożyć wszelkich starań, by europejski przemysł odzyskał impet w branży produktów i usług cyfrowych. Pilnie konieczny jest zintegrowany jednolity rynek cyfrowy i telekomunikacyjny, przynoszący korzyści konsumentom i przedsiębiorstwom. W ramach swojej strategii wzrostu gospodarczego Europa musi pobudzać we wszystkich sektorach gospodarki innowacyjne rozwiązania cyfrowe wykorzystujące potencjał danych. Szczególną uwagę należy poświęcić wspieraniu zmniejszania przepaści cyfrowej między państwami członkowskimi.

Inwestowanie w gospodarkę cyfrową

2. Aby maksymalnie wykorzystywać potencjał gospodarki cyfrowej, zwiększać wydajność, kreować nową działalność gospodarczą i tworzyć miejsca pracy dla pracowników wykwalifikowanych, Europa potrzebuje inwestycji i odpowiednich ram regulacyjnych. Należy promować nowe inwestycje, aby przyspieszyć rozwój infrastruktury, która będzie w stanie osiągnąć docelowe prędkości transmisji danych w szerokim paśmie zakładane w Europejskiej agendzie cyfrowej, a także aby przyspieszyć wdrażanie nowych technologii, takich jak sieć 4G, przy utrzymaniu neutralności technologicznej. Należy szybko przyjąć środki ustawodawcze zmierzające do zmniejszenia kosztów rozwoju sieci szerokopasmowych.
3. Pewne strategiczne technologie, takie jak duże zbiory danych (ang. *Big Data*) i przetwarzanie w chmurze, są istotnymi czynnikami wspomaganie wydajności i lepszych usług. Przetwarzanie w chmurze powinno poprawić dostęp do danych i ułatwić dzielenie się nimi. Celem tworzenia dużych zbiorów danych jest przetwarzanie, zbieranie, przechowywanie i analizowanie dużych ilości danych. Działania UE powinny zapewnić odpowiednie ramowe warunki dla jednolitego rynku dużych zbiorów danych i przetwarzania w chmurze, w szczególności poprzez propagowanie wysokich standardów bezpiecznych, wysokiej jakości i niezawodnych usług w zakresie tej formy przetwarzania. Komisja Europejska i państwa członkowskie, przy wsparciu Europejskiego partnerstwa na rzecz chmur obliczeniowych, powinny nadal czynić wszelkie starania, dzięki którym Europa stanie się wiodącym obszarem, jeśli chodzi o wdrażanie takiej formy przetwarzania. Rada Europejska wzywa do ustanowienia solidnej sieci krajowych koordynatorów cyfrowych, która może odegrać strategiczną rolę w rozwoju rozwiązań w dziedzinie przetwarzania w chmurze, dużych zbiorów danych i otwartych danych.

4. Trwające obecnie prace dotyczące zwalczania uchylania się od opodatkowania, oszustw podatkowych, agresywnego planowania podatkowego, erozji podstawy opodatkowania i przenoszenia zysków również są istotne z punktu widzenia gospodarki cyfrowej. Państwa członkowskie powinny pełniej koordynować swoje stanowiska, w stosownych przypadkach, aby w ramach prac prowadzonych na forum OECD w dziedzinie erozji podstawy opodatkowania i przenoszenia zysków wypracować jak najlepsze rozwiązanie dla państw członkowskich i UE. W prowadzonym aktualnie przeglądzie dotyczącym VAT Komisja zajmie się również kwestiami właściwymi dla gospodarki cyfrowej, takimi jak zróżnicowane stawki podatkowe dla produktów cyfrowych i materialnych. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą ustanowienia grupy ekspertów ds. opodatkowania gospodarki cyfrowej. Rada Europejska powróci do kwestii związanych z opodatkowaniem na posiedzeniu w grudniu 2013 r.

Promowanie jednolitego rynku cyfrowego przyjaznego dla konsumenta i dla biznesu

5. Kapitalne znaczenie ma przezwyciężenie fragmentacji, wspieranie efektywnej konkurencji i przyciągnięcie prywatnych inwestycji dzięki ulepszonym, przewidywalnym i stabilnym ogólnounijnym ramom prawnym, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów i umożliwieniu państwom członkowskim pewnej elastyczności w odniesieniu do przyjmowania dodatkowych środków ochrony konsumentów. W tym kontekście Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje przedstawienie przez Komisję pakietu dotyczącego zapewnienia łączności na całym kontynencie i zachęca prawodawcę do przeprowadzenia dogłębnej analizy tego pakietu z myślą o jego terminowym przyjęciu. Rada Europejska podkreśla znaczenie lepszego koordynowania harmonogramów i warunków przydziału częstotliwości, z poszanowaniem krajowych kompetencji w tej dziedzinie.
6. Zobowiązanie do ukończenia tworzenia jednolitego rynku cyfrowego do 2015 r. musi zostać wypełnione: dzisiejsza fragmentacja rynku utrudnia uwalnianie pełnego potencjału gospodarki cyfrowej. Wymaga to kompleksowego podejścia sprzyjającego innowacjom i konkurencyjności usług cyfrowych.

7. Nie należy szczędzić wysiłków, by przyspieszyć prace nad otwartymi wnioskami ustawodawczymi, w szczególności wnioskami dotyczącymi identyfikacji elektronicznej i usług zaufania, fakturowania elektronicznego i usług płatniczych, tak aby umożliwić ich przyjęcie przed końcem obecnej kadencji. Należy także zająć się kwestią barier dla użytkowników w dostępie do ich „cyfrowego życia” z różnych platform; takie bariery utrzymują się z uwagi na brak interoperacyjności lub brak możliwości przenoszenia treści i danych. Utrudnia to korzystanie z usług cyfrowych i ogranicza konkurencję. By zapewnić taką interoperacyjność i możliwość przenoszenia należy wdrożyć otwarte i niedyskryminacyjne ramy, nie zakłócając rozwoju szybko zmieniającego się środowiska cyfrowego i unikając niepotrzebnego obciążenia administracyjnego, zwłaszcza dla MŚP. Świadczenie usług cyfrowych i dostarczanie treści cyfrowych na całym jednolitym rynku wymaga ustanowienia systemu praw autorskich, odpowiedniego dla ery cyfrowej. W związku z tym Komisja ukończy wiosną 2014 r. prowadzony właśnie przegląd unijnych ram dotyczących praw autorskich. Należy unowocześnić europejski system praw autorskich i ułatwić udzielanie licencji przy zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony praw własności intelektualnej i uwzględnieniu różnorodności kulturowej.
8. Ważne jest wzbudzanie zaufania obywateli i przedsiębiorstw do gospodarki cyfrowej. Terminowe przyjęcie solidnych unijnych ogólnych ram ochrony danych i dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa cybernetycznego ma kluczowe znaczenie dla ukończenia tworzenia jednolitego rynku cyfrowego do 2015 roku.
9. Należy kontynuować modernizację administracji publicznych poprzez szybkie wdrożenie usług takich jak administracja elektroniczna, e-zdrowie, fakturowanie elektroniczne i elektroniczne zamówienia publiczne. Przyczyni się to do zwiększenia liczby usług cyfrowych i poprawy ich jakości dla obywateli i przedsiębiorstw w całej Europie, a także przyniesie oszczędności kosztów w sektorze publicznym. Otwarte dane stanowią niewykorzystane zasoby o ogromnym potencjale w zakresie budowania silniejszych, w większym stopniu wzajemnie powiązanych społeczeństw, które lepiej wychodzą naprzeciw potrzebom obywateli i pozwalają na wzrost innowacyjności i dobrobytu. Należy aktywnie propagować interoperacyjność i ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego. Prawodawstwo UE powinno być tworzone tak, aby ułatwiało cyfrową łączność między obywatelami i przedsiębiorstwami oraz organami publicznymi. Należy dołożyć starań, aby wprowadzić w życie zasadę jednorazowego pobierania informacji od obywateli przy należyтым poszanowaniu przepisów dotyczących ochrony danych.

Poprawa umiejętności

10. Użytkownicy muszą posiadać niezbędne umiejętności cyfrowe. Wielu obywateli i wiele przedsiębiorstw w Europie nie wykorzystuje obecnie technologii informatycznych w sposób wystarczający. Rodzi to coraz większe trudności w obsadzaniu miejsc pracy w sektorze cyfrowym. W 2011 r. w Unii Europejskiej było 300 000 nieobsadzonych miejsc pracy w sektorze ICT; jeżeli ta tendencja nie zostanie powstrzymana, do 2015 r. liczba wakatów może wzrosnąć do 900 000. Takie niedopasowanie umiejętności jest szkodliwe dla celów naszej polityki gospodarczej i społecznej.

11. Aby naprawić tę sytuację, należy podjąć konkretne kroki:
  - a) część europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (2014–2020) należy wykorzystać na edukację w dziedzinie ICT, wsparcie na rzecz przekwalifikowywania, na kształcenie i szkolenia zawodowe w zakresie ICT, w tym poprzez narzędzia i treści cyfrowe w kontekście Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych;
  - b) należy w większym stopniu zapewnić włączanie e-umiejętności w proces kształcenia, od najwcześniejszych etapów szkolnych aż po szkolnictwo wyższe, kształcenie i szkolenie zawodowe oraz uczenie się przez całe życie;
  - c) należy wzmocnić wielką koalicję na rzecz miejsc pracy w sektorze cyfrowym, aby rozwiązać kwestię niedopasowania umiejętności poprzez wspieranie ukierunkowanych programów mobilności pracowników i wykorzystania nowo opracowanej europejskiej klasyfikacji umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów;
  - d) Komisja jeszcze bardziej nasili prace, realizowane na podstawie unijnej panoramy umiejętności, na rzecz miejsc pracy w sektorze cyfrowym, aby uzyskać szybsze postępy w zakresie ogólnoeuropejskich ram kompetencji w dziedzinie umiejętności cyfrowych.

12. Jeżeli chcemy osiągnąć cel polegający na zwiększeniu wzrostu gospodarczego, konkurencyjności i zatrudnienia, konieczne jest zdecydowane zaangażowanie we wszystkich trzech obszarach: inwestycjach, jednolitym rynku cyfrowym i poprawie umiejętności. Rada Europejska wzywa Radę i Komisję, by dalej realizowały te plany, i powróci do tych kwestii w ciągu 2014 r.

Innowacje

13. Inwestycje w badania naukowe i innowacje napędzają wydajność i wzrost gospodarczy, a także mają podstawowe znaczenie dla tworzenia miejsc pracy. Państwa członkowskie, które stale inwestują w badania naukowe i innowacje, lepiej poradziły sobie w trakcie obecnego kryzysu niż państwa, które takich inwestycji nie dokonywały.
14. W lutym 2011 r. Rada Europejska zaapelowała o strategiczne i zintegrowane podejście służące pobudzaniu innowacji i pełnemu wykorzystaniu kapitału intelektualnego Europy. Określiła konkretne kroki służące osiągnięciu tego celu. Po dwóch latach znacząca ich liczba jest realizowana. W trakcie rozwijania jest wspólne programowanie w zakresie badań naukowych i innowacji. Coroczne monitorowanie postępów w dziedzinie innowacji odbywa się w ramach strategii „Europa 2020”. Prowadzone są prace nad powołaniem przez Komisję obserwatorium badań naukowych i innowacji. Kilka programów zapewniających finansowanie badań naukowych i innowacji jest w trakcie finalizowania. Zgodnie z postulatem, Komisja zaproponowała niedawno jednolity wskaźnik innowacyjności, który powinien umożliwić lepsze monitorowanie.
15. Unijny potencjał intelektualny i naukowy nie zawsze przekłada się na nowe produkty i usługi, które można sprzedać na rynkach. Głównymi przyczynami tej luki komercjalizacyjnej są: trudności w dostępie do finansowania, bariery rynkowe i nadmierna biurokracja. Grupowanie instytutów badawczych i przemysłu („klastry”) może stworzyć podstawy ich owocnego współdziałania i umożliwić pojawianie się nowych produktów, usług i gałęzi przemysłu.

16. Europa musi lepiej koordynować wykorzystywanie narzędzi takich jak dotacje, zamówienia przedkomercyjne i kapitał wysokiego ryzyka; potrzebuje też zintegrowanego podejścia – od badań naukowych i innowacji po wprowadzenie do obrotu. Szczególną uwagę należy poświęcić roli sektora publicznego w umożliwianiu wprowadzania innowacji systemowych, zwłaszcza w sektorach czystych technologii i biotechnologii. Unia innowacji, inicjatywa przewodnia z 2010 r., zapewnia kilka cennych instrumentów, które – w połączeniu z programami finansowania, takimi jak Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) i program „Horyzont 2020”, w tym mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka – mogą wspierać innowacje i ich wpływ na rynek. Należy jak najszybciej przyjąć wnioski dotyczące wspólnych inicjatyw technologicznych w dziedzinie produktów leczniczych, nowych technologii energetycznych, aeronautyki, gospodarki opartej na biotechnologii i w dziedzinie elektroniki. Należy również kontynuować wysiłki na szczeblu krajowym.

17. By do końca 2014 r. zakończyć tworzenie europejskiej przestrzeni badawczej, istotne jest przyspieszenie strukturalnych reform systemów krajowych i wzmocnienie procesu monitorowania postępów w oparciu o solidne dane przedstawiane przez państwa członkowskie. W przedłożonym przez Komisję sprawozdaniu z postępów określono pewne obszary, które wymagają dalszej pracy. Musimy w szczególności zwiększyć mobilność naukowców i zapewnić im lepsze możliwości zawodowe poprzez właściwe rozwiązania emerytalne, ponadnarodowy dostęp do infrastruktur badawczych i otwarty dostęp do wyników badań naukowych finansowanych ze środków publicznych, a także transfer wiedzy jako część krajowych i europejskich strategii w zakresie innowacji.

18. Rada Europejska wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby kontynuowały wysiłki prowadzone w dziedzinie innowacji i badań naukowych. Rada Europejska oceni postępy w zakresie tych działań na posiedzeniu w lutym 2014 r.

Usługi

19. Usługi są jednym z podstawowych elementów jednolitego rynku. By w pełni wykorzystać korzyści gospodarcze, państwa członkowskie powinny pilnie usprawnić wdrażanie dyrektywy usługowej i przyspieszyć tym samym otwieranie rynków usług. Należy skorzystać z każdej okazji w tym zakresie, a nieuzasadnione lub nieproporcjonalne bariery należy usunąć, by zapewnić równe warunki działania na rynku usług.

20. Rada Europejska z aprobatą przyjmuje wzajemną ocenę dyrektywy usługowej przedstawioną przez Komisję. Zgadza się co do tego, że wszystkie państwa członkowskie powinny zapewnić systematyczne, gruntowne i solidne oceny proporcjonalności swoich wymogów regulacyjnych. Rada Europejska wzywa Komisję, by nadal wspomagała państwa członkowskie w zakresie pojęcia proporcjonalności i apeluje do państw członkowskich o pełne uwzględnienie najlepszych praktyk.

21. Rada Europejska podkreśla, jak ważna jest zainicjowana przez Komisję wzajemna ocena zawodów regulowanych, i wzywa do szybkich postępów. Ocena ta powinna pozwolić na określenie barier, jakie utrzymują się w dostępie do zawodów w państwach członkowskich, oszacowanie łącznego wpływu wszystkich ograniczeń nałożonych na ten sam zawód oraz zaproponowanie stosownych działań.

II. POLITYKA GOSPODARCZA I SPOŁECZNA

Zwalczanie bezrobocia młodzieży

22. Walka z bezrobociem młodzieży pozostaje jednym z kluczowych celów unijnej strategii na rzecz wspierania wzrostu gospodarczego, konkurencyjności i zatrudnienia. Rada Europejska przypomina o tym, że Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych musi być w pełni zdolna do działania do stycznia 2014 r., co pozwoli dokonać pierwszych wypłat na rzecz beneficjentów. Wzywa państwa członkowskie do podjęcia wszelkich koniecznych starań w tym celu.
23. Rada Europejska apeluje również o szybkie wdrożenie przez państwa członkowskie gwarancji dla młodzieży i oświadczenia Rady w sprawie europejskiego sojuszu na rzecz przygotowania zawodowego. Zaznacza, że państwa członkowskie będące beneficjentami Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych muszą przyjąć plan wdrożenia gwarancji dla młodzieży przed końcem 2013 r., aby móc szybko skorzystać z tej inicjatywy. W tym kontekście Rada Europejska z zadowoleniem oczekuje na konferencję, która wkrótce odbędzie się w Paryżu.

Finansowanie gospodarki

24. Należy kontynuować wszelkie wysiłki na rzecz przywrócenia normalnego kredytowania gospodarki i ułatwienia finansowania inwestycji, zwłaszcza w odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

25. Negocjacje dotyczące programowania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych należy wykorzystać w celu podwojenia ogólnego wsparcia unijnego z tych funduszy na rzecz opartych na zasadzie dźwigni instrumentów finansowych przeznaczonych dla MŚP w latach 2014–2020, przy znaczących wzrostach środków w krajach, w których warunki są wciąż trudne. Instrumenty te należy skonstruować w sposób, który ograniczy fragmentację rynków, zapewni istotne efekty mnożnikowe i szybką absorpcję przez MŚP. Pomoże to odpowiednio skoncentrować środki finansowe i zwiększyć wolumen nowych pożyczek dla MŚP.
26. Rada Europejska przyjmuje do wiadomości przedstawione przez Komisję i EBI sprawozdania na temat realizacji środków mających na celu finansowanie gospodarki i wzywa państwa członkowskie do odpowiedniego wykorzystania stworzonych w ten sposób możliwości. Ponawia swój apel o rozszerzenie wspólnych instrumentów finansowych opartych na podziale ryzyka między Komisją a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), aby zwiększyć inwestycje sektora prywatnego i inwestycje rynku kapitałowego w MŚP, w celu zwiększenia wolumenu nowych pożyczek dla MŚP w całej UE. Należy sfinalizować prace służące zmianie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, aby umożliwić stosowanie gwarancji i sekurytyzacji dla nowych i istniejących pożyczek. Nowe instrumenty powinny osiągnąć duże efekty mnożnikowe i być atrakcyjne dla inwestycji sektora prywatnego i inwestycji rynku kapitałowego. EBI powinien rozpocząć ich wdrażanie, a w tym samym czasie należy kontynuować prace nad dalszym opracowywaniem narzędzi na przyszłość. Chociaż wkłady w inicjatywę na rzecz MŚP powinny pozostać dobrowolne, Rada Europejska apeluje o jak największy udział państw członkowskich w celu osiągnięcia masy krytycznej. Państwa członkowskie przed końcem roku poinformują Komisję i EBI o swoich wkładach. Nowe instrumenty powinny zacząć działać w styczniu 2014 r., tak aby w pierwszych latach ram finansowych towarzyszyły ożywieniu gospodarczemu oraz pomagały walczyć z bezrobociem i zmniejszać fragmentację.

27. Budżet Unii odgrywa kluczową rolę w stwarzaniu szans dla MŚP. W tym kontekście Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje porozumienie w sprawie programów COSME i „Horyzont 2020” i zaznacza, że ich realizacja jest kwestią priorytetową. Zachęca również prawodawcę do szybkich prac nad proponowanymi przepisami w sprawie długoterminowych funduszy inwestycyjnych, z myślą o przyjęciu tych przepisów przed końcem obecnej kadencji.

Sprawność regulacyjna

28. Regulacje na szczeblu unijnym są konieczne, by zapewnić osiągnięcie celów unijnej polityki, w tym właściwego funkcjonowania jednolitego rynku. Należy to osiągnąć przy zachowaniu maksymalnej przejrzystości i prostoty, a jednocześnie przy minimalnych kosztach i ze stałym uwzględnianiem potrzeby właściwej ochrony konsumentów, zdrowia, środowiska i pracowników.

29. Rada Europejska z aprobatą odnosi się do niedawnego komunikatu Komisji na temat sprawności regulacyjnej (REFIT), w którym odnotowano prace już podjęte w ostatnich latach, a służące złagodzeniu obciążeń wynikających z przepisów, w szczególności dla MŚP, i zaproponowano dalsze ambitne kroki służące zmniejszeniu obciążeń wynikających z unijnych ram regulacyjnych.

30. Rada Europejska apeluje do Komisji i prawodawcy o szybkie wdrożenie programu REFIT, m.in. poprzez uproszczenie istniejącego prawa unijnego, wycofanie wniosków, które nie są już konieczne, i uchylenie przestarzałych przepisów.

31. W tym celu Rada Europejska podkreśla, że trzeba monitorować postępy za pomocą wszechstronnej tablicy wyników, po to by śledzić postępy na szczeblu europejskim i krajowym oraz ułatwiać dialog na temat sprawności regulacyjnej. Z zadowoleniem przyjmuje kroki podjęte przez państwa członkowskie i UE zmierzające do trafniejszego identyfikowania nadmiernie obciążających regulacji. W tym względzie niezbędne są znaczące wysiłki zarówno na szczeblu europejskim, jak i krajowym.

III. UNIA GOSPODARCZA I WALUTOWA

32. W następstwie posiedzeń Rady Europejskiej w grudniu 2012 r. i czerwcu 2013 r. Rada Europejska skoncentrowała swoje dyskusje na unii bankowej i gospodarczej, jednak w grudniu 2013 r. powróci do wszystkich kwestii. Proces ten opiera się na ramach instytucjonalnych UE przy pełnym poszanowaniu integralności jednolitego rynku i jednoczesnym zapewnieniu równych szans państwom członkowskim UE, w tym z zachowaniem odpowiedniej równowagi między państwami członkowskimi pochodzenia i przyjmującymi państwami członkowskimi. Proces ten będzie otwarty i przejrzysty względem państw członkowskich, które nie używają wspólnej waluty.

Wzmocniona koordynacja polityki gospodarczej

33. Wzmacnianie zarządzania gospodarczego to proces ciągły, w którym w ostatnich latach poczyniono znaczący postęp. Europejski semestr spaja wszystkie elementy w zintegrowanym procesie, który prowadzi do sformułowania zaleceń dotyczących polityki.
34. Aby wspierać w strefie euro silny, trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu, trzeba jeszcze bardziej wzmocnić koordynację polityk gospodarczych, zwłaszcza poprzez podniesienie poziomu zaangażowania, odpowiedzialności oraz wdrażania polityk i reform gospodarczych w państwach członkowskich strefy euro, a podstawą tych działań powinna być mocna demokratyczna legitymacja i rozliczalność na szczeblu, na którym decyzje są podejmowane i wykonywane.

35. Rada Europejska podkreśla, że ściślejsza koordynacja polityk gospodarczych powinna koncentrować się na dziedzinach polityki, w których pozytywne efekty dla konkurencyjności, zatrudnienia i funkcjonowania UGW są najbardziej znaczące.

Na początek, Rada Europejska przeprowadzi wspólną analizę sytuacji gospodarczej w państwach członkowskich i w strefie euro jako takiej. W tym celu już w grudniu zorganizuje dyskusję po opublikowaniu przez Komisję dokumentów: rocznej analizy wzrostu gospodarczego i sprawozdania przedkładanego w ramach mechanizmu ostrzegania, z myślą o uzgodnieniu – na podstawie stosownych wskaźników – najważniejszych dziedzin wymagających koordynacji polityk i reform gospodarczych.

Podstawą tej wspólnej analizy będzie ocena polityk i środków sprzyjających wzrostowi gospodarczemu i tworzeniu miejsc pracy, w tym wydajności rynku pracy i rynku produktowego, wydajności sektora publicznego, a także badań naukowych i innowacji, kształcenia i szkolenia zawodowego, zatrudnienia oraz włączenia społecznego w strefie euro. Komisja przedstawi również pierwszy przegląd realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów, który posłuży jako podstawa dalszego monitorowania ich realizacji.

Kontynuowane będą prace zmierzające do wzmocnienia koordynacji polityki gospodarczej, z myślą o podjęciu decyzji w grudniu w sprawie najważniejszych elementów ustaleń umownych i powiązanych z tym mechanizmów solidarnościowych. Obejmowałoby to wszystkie państwa członkowskie strefy euro, ale państwa członkowskie nienależące do strefy euro również mogłyby zdecydować się na przyjęcie podobnych ustaleń. Wszelkie takie środki muszą być w pełni zgodne z jednolitym rynkiem we wszystkich aspektach.

Wymiar społeczny

36. Rada Europejska z aprobatą przyjmuje jako krok w dobrym kierunku komunikat Komisji Europejskiej w sprawie społecznego wymiaru UGW i raz jeszcze zaznacza, jak ważny w ramach europejskiego semestru jest rozwój sytuacji w dziedzinie zatrudnienia i kwestii społecznych. Należy dążyć do stosowania tablicy wyników dla kwestii dotyczących zatrudnienia i kwestii społecznych we wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu oraz stosowania wskaźników dotyczących zatrudnienia i wskaźników społecznych zgodnie ze wskazówkami przedstawionymi przez Komisję, w następstwie stosownych prac na forum właściwych komitetów, aby Rada mogła podjąć decyzję w grudniu z myślą o wykorzystaniu tych nowych instrumentów już w ramach europejskiego semestru w 2014 r. Ten szerszy zakres wskaźników ma umożliwić pełniejsze zrozumienie rozwoju sytuacji społecznej.
37. Koordynacja polityk gospodarczych, zatrudnienia i społecznych będzie dalej wzmocniana zgodnie z istniejącymi procedurami, przy pełnym poszanowaniu kompetencji krajowych. Wymaga to dalszych prac w celu zacieśnienia współpracy między poszczególnymi składami Rady, tak by zapewnić spójność tych polityk zgodnie z naszymi wspólnymi celami.
38. Wzmocniona koordynacja polityki gospodarczej oraz dalsze środki służące uwydatnieniu wymiaru społecznego w strefie euro są dobrowolne dla krajów, które nie używają wspólnej waluty, i będą w pełni zgodne z jednolitym rynkiem we wszystkich aspektach.
39. Rada Europejska podkreśla ponadto, jak duże znaczenie ma wzmocnienie dialogu społecznego z udziałem partnerów społecznych zarówno na szczeblu państw członkowskich, jak i na szczeblu europejskim, w szczególności w kontekście europejskiego semestru, w celu przyjęcia większej odpowiedzialności za płynące z niego wnioski i zalecenia w całej Unii.

Unia bankowa

40. Rada Europejska aktywnie kieruje procesem tworzenia unii bankowej. Z aprobatą odnosi się do ostatecznego przyjęcia przez Radę rozporządzenia w sprawie jednolitego mechanizmu nadzorczego i rozporządzenia zmieniającego w sprawie Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB). Stanowi to decydujący krok w kierunku unii bankowej. Rada Europejska przypomina o zasadzie niedyskryminacji państw członkowskich w odniesieniu do nadzoru bankowego oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków, zgodnie z tym, co stwierdziła Rada Europejska w październiku 2012 r., i potwierdza uzgodnione w rozporządzeniu w sprawie EUNB nowe zasady głosowania w tych kwestiach, co odzwierciedla właściwą równowagę między uczestniczącymi a nieuczestniczącymi państwami członkowskimi. Rada Europejska potwierdza także swoją zgodę co do tego, że przegląd funkcjonowania zasad głosowania rozpocznie się z chwilą, gdy liczba nieuczestniczących państw członkowskich wyniesie cztery.
41. Jednolity mechanizm nadzorczy jest pierwszym krokiem w kierunku unii bankowej. W listopadzie Europejski Bank Centralny rozpocznie wszechstronną ocenę instytucji kredytowych z państw członkowskich uczestniczących w jednolitym mechanizmie nadzorczym zgodnie z rozporządzeniem powierzającym Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania. W ślad za tą oceną w bankach w całej UE przeprowadzone zostaną testy warunków skrajnych. Rada Europejska jest zdania, że działania te mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia zaufania do unijnego sektora bankowego i przywrócenia normalnych warunków kredytowania dla przedsiębiorstw i gospodarstw domowych. Rada Europejska oczekuje pełnego wsparcia i współpracy ze strony organów krajowych w celu zapewnienia całkowitej przejrzystości i rygorystycznego podejścia, co ma fundamentalne znaczenie dla wiarygodności tych działań.

42. W tym kontekście Rada Europejska przypomina, jak pilne – w przypadku państw członkowskich uczestniczących w jednolitym mechanizmie nadzorczym – jest opracowanie skoordynowanego europejskiego podejścia w ramach przygotowań do wszechstronnej oceny instytucji kredytowych przez Europejski Bank Centralny. Państwa członkowskie powinny poczynić wszelkie stosowne przygotowania, łącznie z krajowymi mechanizmami ochronnymi, przy zastosowaniu przepisów dotyczących pomocy państwa. Instrumenty europejskie są dostępne zgodnie z ustalonymi dla nich przepisami. Rada Europejska zwraca się do Rady, by opracowała to podejście w trybie pilnym i ogłosiła je przed końcem listopada zgodnie z celem zakładającym terminowe ukończenie przez Europejski Bank Centralny wszechstronnej oceny instytucji kredytowych. Apeluje również do Eurogrupy o sfinalizowanie wytycznych dotyczących bezpośredniego dokapitalizowania z Europejskiego Mechanizmu Stabilności (EMS), tak by Europejski Mechanizm Stabilności mógł bezpośrednio dokapitalizowywać banki, w następstwie ustanowienia jednolitego mechanizmu nadzorczego.
43. Ukończenie tworzenia unii bankowej jest pilne i wymaga nie tylko jednolitego mechanizmu nadzorczego, ale również jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Rada Europejska apeluje do prawodawców o przyjęcie przed końcem roku dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków oraz dyrektywy w sprawie gwarantowania depozytów. Rada Europejska podkreśla konieczność dostosowania jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków, w ostatecznie przyjętym brzmieniu. Podkreśla także, jak ważne jest zobowiązanie do wypracowania przez Radę przed końcem roku ogólnego podejścia w sprawie wniosku Komisji dotyczącego jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, tak by umożliwić jego przyjęcie przed końcem obecnej kadencji.

IV. PARTNERSTWO WSCHODNIE

44. Rada Europejska oczekuje na szczyt Partnerstwa Wschodniego, który odbędzie się w Wilnie, w dniach 28 i 29 listopada 2013 r. Podkreśla, jak ważne jest Partnerstwo Wschodnie dla budowania wspólnej przestrzeni demokracji, dobrobytu i stabilności na kontynencie europejskim. Rada Europejska przypomina, że Unia Europejska wyraża chęć, aby na wileńskim szczycie podpisać z Ukrainą układ o stowarzyszeniu, łącznie z pogłębioną i kompleksową strefą wolnego handlu, pod warunkiem że podjęte zostaną zdecydowane działania i poczyniony wymierny postęp zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 10 grudnia 2012 r.; wyraża też chęć rozpoczęcia tymczasowego stosowania tego układu. Potwierdza gotowość Unii Europejskiej do parafowania na wileńskim szczycie podobnych układów z Republiką Mołdawii i Gruzją, z myślą o ich podpisaniu do jesieni 2014 r.

V. PRZEPIŁYWY MIGRACYJNE

45. Rada Europejska wyraża głęboki smutek w związku z niedawną tragiczną śmiercią setek ludzi na Morzu Śródziemnym, która wstrząsnęła wszystkimi Europejczykami. Jako że nadrzędną sprawą jest zapobieganie i ochrona oraz z uwagi na zasadę solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności, należy podjąć zdecydowane działania, aby zapobiegać śmiertelnym wypadkom na morzu i uniknąć powtórzenia się podobnych ludzkich tragedii.

46. Rada Europejska podkreśla, jak ważne jest zajęcie się podstawowymi przyczynami przepływów migracyjnych poprzez zacieśnienie współpracy z krajami pochodzenia i tranzytu, w tym za pomocą stosownego unijnego wsparcia rozwojowego i skutecznej polityki w zakresie powrotów. Apeluje również o ściślejszą współpracę ze stosownymi organizacjami międzynarodowymi, w szczególności Biurem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) i Międzynarodową Organizacją ds. Migracji (IOM), w zainteresowanych państwach trzecich. Zwalczenie handlu ludźmi i przemytu ludzi należy zintensyfikować nie tylko na terytorium państw członkowskich UE, ale również w krajach pochodzenia i tranzytu. Ponadto Rada Europejska apeluje o nasilenie działań Fronteksu w rejonie Morza Śródziemnego. Szybkie wdrożenie przez państwa członkowskie nowego europejskiego systemu nadzorowania granic (EUROSUR) będzie w bardzo istotny sposób pomagać w wykrywaniu statków w celu ochrony i ratowania życia na zewnętrznych granicach UE.
47. Rada Europejska zwraca się do nowo utworzonej grupy zadaniowej ds. Morza Śródziemnego, kierowanej przez Komisję Europejską i angażującej państwa członkowskie, agencje UE i ESDZ, o określenie – w oparciu o zasady zapobiegania, ochrony i solidarności – działań priorytetowych mających na celu skuteczniejsze wykorzystanie europejskich polityk i narzędzi. Komisja przedstawi Radzie na jej posiedzeniu w dniach 5–6 grudnia 2013 r. sprawozdanie na temat prac grupy zadaniowej. Prezydencja przedstawi sprawozdanie Radzie Europejskiej w grudniu.
48. Rada Europejska powróci do kwestii azylu i migracji w szerszej i bardziej długoterminowej perspektywie politycznej w czerwcu 2014 r., kiedy to zostaną określone strategiczne wytyczne dotyczące dalszego planowania ustawodawczego i operacyjnego w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.
-

OŚWIADCZENIE SZEFÓW PAŃSTW LUB RZĄDÓW

Szefowie państw lub rządów omówili niedawne wydarzenia związane z możliwym pozyskiwaniem danych wywiadowczych oraz odnieśli się do głębokiego zaniepokojenia, jakie wydarzenia te wzbudziły wśród obywateli Europy.

Szefowie państw lub rządów podkreślili bliskie relacje między Europą a USA oraz wartość tego partnerstwa. Wyrazili przekonanie, że partnerstwo to musi opierać się na szacunku i zaufaniu, również w odniesieniu do działania i współpracy tajnych służb.

Podkreślili również, że gromadzenie danych wywiadowczych stanowi żywotny element walki z terroryzmem. Odnosi się to zarówno do stosunków między państwami Europy, jak i do relacji z USA. Brak zaufania mógłby zaszkodzić niezbędnej współpracy w dziedzinie gromadzenia tych danych.

Szefowie państw lub rządów przyjęli do wiadomości wyrażony przez Francję i Niemcy zamiar nawiązania z USA rozmów dwustronnych, aby przed końcem bieżącego roku osiągnąć porozumienie dotyczące wzajemnych stosunków w tej dziedzinie. Odnotowali również, że inne państwa członkowskie UE mogą przyłączyć się do tej inicjatywy.

Wskazali też, że istnieje grupa robocza UE–USA zajmująca się pokrewną kwestią ochrony danych i wezwali do szybkich i konstruktywnych postępów w tej dziedzinie.
